

FÜGGETLEN HAJDUSÁG.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP.

Előfizetési árak:
egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Laptulajdonosok és kiadók:
Dr. NAGY BÉLA és TÁRSA.

Megjelenik hetenként egyszer, vasárnap reggel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. Vasut-utca 306.

Kovács Gyula háromszázezer koronája.

— A Pesti Hírlapból. —

A franciák szobrot emeltek a marnei csata emlékére Páris előtt, ott, ahol a német előnyomulást szeptemberben megállították. Még nem bizonyos, hogy ezt a szobrot nem fog-e kelleni valamivel hátrább elhelyezni, hogy a franciák nem járnak-e úgy, mint akik egy nagy vízőzön után boldogan emeltek táblát a fejük felől elmúlt veszedelem emlékére s aztán az áradat magasságát jelző vonalat is elnyelte egy vízőzön. De a marnei szobor mindenesetre szép gesztus: hadd hirdesse ez az emlék, hogy 1914-ben a németeket Páris előtt megállították.

Mennyivel meghatóbb azonban még ennél a francia gesztusnál is az, amit most magyar városok és megyei törvényhatóságok Debrecen példájára mutatnak, amikor áldozatkészségükkel azokat a határszéli községeket, amelyeket a kárpáti betörés idején az oroszok végigdúltak, föl akarják építeni. Ha van valami, amiben most már rendületlenül bizhatunk, akkor a kárpáti orosz invázió soha többé föl nem támadása az. S ha van háborus társadalmi áldozatkészség, aminél nemesebbet el nem tudunk képzelni, akkor ez az; mert ez már nem a háborúnak, hanem a békének szól. Vagyonos angolok, olaszok és franciák kedvvel üzik a sportot, hogy egy ellenséges tengeralttjáró elsüllyesztéséért, vagy léghajó fölrobbantásáért, vagy egy ellenséges várra kitzűzött első lobogóért magas jutalomdíjakat tűzzenek ki. A magyar katona nem szorult az ilyen csábításokra. A magyar katona még hivatalos elismerésre, még érdemkeresztre sem épít, mikor kötelességét teljesíti a csataterén. Akinek azonban joga van megkívánni, hogy a sors keresztjétől roskadozó vállainak alányuljanak, támogassák, szenvedéseit enyhítsék: hát a magyar polgár az, aki végigszenvedte az orosz betörést s mindenét elvesztette miatta. A határszéli magyar községek romjai fölött

fölépíteni az új életet: olyan feladat, aminél méltóbbat a magyar társadalom nem találhatott volna. A marnei francia szobor is hidegnek hat emellett; mert ez az igazibb, a lüktetőbb, a melegebb emlék: már a háboru alatt dolgozni a békés élet számára, eleven falvakat építeni a romok helyébe, hogy hirdessék a multat a jövőnek: hol állítottuk meg mi az oroszokat.

S itt eszünkbe jut egy amerikai milliárdos ötlete. John Wanemakernak hívják azt a filadelfiai milliárdost, aki az európai béke egyetlen akadályát a megszállott Belgiumban látja s ezért az amerikai néphez azt a bizarr föl-hívást intézte: adjunk össze annyi pénzt, amennyiért visszavásárolhatják a belga nép földjét a németektől. Ő maga rögtön husz millió fontot ajánlott föl az ötletére, ami, ha nagyon is amerikai és nagyon is reklámoz, de mindenesetre bizonyos tiszteletreméltó áldozatkészségre vall. Mégis, mi ez a sportszerű áldozatkészség a milliárdos részéről ahhoz az áldozatkészséghez képest, amit a nyugalmazott hajdumegyei alispán, Kovács Gyula művelt, akinek az ősei Rákóczi hajdúi közt harcoltak. Nem ajánlott föl husz milliót a milliárdjaiból, csak háromszázezer koronát, de ez aztán az egész vagyona volt. Nem tett egyebet, csak bejelentette a földmivelésügyi miniszternek, hogy ezt az összeget odaadja Zboró és más sárosmegyei községek lakosságának, ő maga pedig szerény nyugdíjából akar ezentul megélni. A debreceni középosztályból előállott egy férfiú, aki a magyar társadalom legmagasabb ormain álló, születésbeli és pénzbeli arisztokraciát megszegyentítő módon tett eleget szive parancsának. Nekünk ez az áldozatkészség milliószer nemesebb, mint a John Wanemaker milliói. S a mi szemünkben ez az áldozatkészség van annyi, mint a legnagyobb hőstett a csataterén.

Kovács Gyula megmutatta, hogy annak a magyar középosztálynak, amelynek a katona-fiait vitézségben senki felül nem mulhatja, hogyan vi-

selkednek a fiai itthon, a polgári kötelességteljesítés terén és megmutatta, hogy hogyan kellene viselkedniök azoknak a nem-középosztálybelieknek is, akik magyarokul élnek a hazában. A magyar katona vitézsége, a magyar virtus még most is azon a szinten van, mint Rákóczi idején. A magyar polgár áldozatkészsége most mutatkozott be a világnak. Ha úgy tetszik, legyen ez is csak virtus, de tessék utána csinálni.

Harctéri események.

A világsajtót két óriási méretű esemény tartja most változatos, káprázatos hírekkel, az orosz haderő nagy összeomlása és olaszok szégyenletes veresége a doberdói fensíkon, hol tíz nap alatt 100 ezer emberök hullott el.

Az oroszok centruma ez idő szerint a Novogeorigiewszk—Varsó—Varsó—Ivan-gorod várvonal, fent északkeleten a Riga—Mittau—Kovno—Grodno—Bug vonal, délkeleten pedig a Sokal—Dnyeszter vonal. A szövetséges német és osztrák-magyar csapatok főcélja az orosz várnégyszög körülkerítése s az orosz haderő három tagozatra osztása. Véres, nagy ütközetek voltak a héten e három vonalon, mert az oroszok a kelepcéből szabadulni igyekeztek s a még érintetlenül álló és összevonható csapataikat támadásokba küldték. A Narew-tolyó déli részén 65 kilométeres fronton nagy erővel rendkívül heves és véres támadásokkal nyugtalanították a német csapatokat, de mindannyiszor sikertelenül, mert támadásaik nagy veszteségekkel összeomlottak. Különösen heves harcok folytak a Bug és Vieprz, továbbá Grubieszovtól északra és Sokal vidékén. Nehány hét alatt elváltak, hogy Hindenburg és Mackensen lángelméje minő eredményeket vívhat ki.

Az olaszok másfél héten át a lehető legélesebb támadásokat intézték a doberdói fensík, a görzi hidó és az Isonzó vonal ellen. Borzasztó veszteségeket szenvedtek. Százezer olasz keserülte meg a merész fellépést, mely egy kissé lehűtötte nemcsak az olasz hadsereg támadási kedvét, de a Cadorna vezérkari főnök és a kis gimpli talján király merész álmait is.

A francia, belga, szerb, montenegrói, Dardanella, kaukázusi, Irak harctereken különösebb események nem történtek, ellenben Tripoliszban és Lybiában az olaszok a benszülőtt lakosságtól borzalmas veszteségeket szenvedtek. Albániában a szerbek

és montenegróiak tovább folytatják kis játékaikat. A négyes szövetség egyébként a Balkán államok megnyerését még mindig napirenden tartja, de eddig látható siker nélkül.

Kovács Gyula alispán egész vagyonát Zboró lakosainak javára adományozta.

A társadalom megható módon és hazafias áldozatkészséggel siet az orosz betörés által sújtott felsőmagyarországi vármegyék lakosságának segítségére akik az orosz hordák el csak a koldusbotjukat menthették meg s erős a remény, hogy az emberbarátok bőkezűségéből újra virágzó élet támad ott, ahol ma még füstös romok, szédült tüzhelyek regélnek szomorú történeteket szétrebbent családok tragikus nyomoráról. Még sok köny csillog a szegény kárvallott nép szemében, amit a nyomor préselt oda, de már számos kéz nyul feléje, hogy letörölje.

Kovács Gyula, Hajdúvármegye nyugalmazott alispánja városunk nagynevű szülöttje, hosszú időközön át országos képviselője, csütörtök délelőtt fölkereste Ghilány Imre báró földművelésügyi minisztert és háromszázezer koronát kitevő vagyonát följajánlotta a hajdék leszármazottjainak, Zboró község, valamint a segélybizottság közbejöttével általa később meghatározandó oly sárosmegyei községek lakosainak javára, amelyeknek lakosai Rákóczi hajduival és felvidéki népével közelebbi vonatkozásban állottak. Kovács Gyula, aki ezzel egész vagyonát áldozta a fenkölt célra, ezentul szerény nyugdíjából kíván élni.

Ragyogó példája a hazafias lelkesedésnek és áldozatkészségnek, amit Kovács Gyula mutatott, kilátszik belőle, hogy e mecénás ősei Rákóczi zászlai alatt küzdöttek a haza szabadságáért. Történelmi időkhöz méltó, ritka nagy gondolatot váltott valóra, amiért hálásnak kell lennie iránta a magyar társadalomnak, de, magasztos áhitattal kell fogadnunk fejedelmi adományát a hajduk zborói ivadékainak is, mert szent elhatározással nyújtotta nekik jótételemüket. Kovács Gyulának, mint ő mondotta — meggyőződése, hogy a magyar nemzetnek jóvá kell tennie mindazt a szenvedést, amit az oroszok által feldúlt vidék lakossága átélt: mélyenjáró gondolat s méltó eszme arra, hogy minél több apostola legyen azok körében, akik minden megerőltetés nélkül juttathatnak néhány morzsát azoknak, kik a nemzet harcában mindenüket elvesztették.

Kovács Gyula nyug. alispán nagylelkű elhatározása és fejedelmi adományozásának ténye július 28-án jutott nyilvánosságra s úgy Debrecenben, mint Hajdúvármegyében, de mondhatjuk, hogy az egész országban, kellemes benyomást keltett. Hajduszoboszlón mindazok, akik őt közelebről ismerték s a kiket itt hozzá szorosabb baráti kötelek fűztek, régebb idő óta tudták, sejtették, hogy vagyonát nagy részben kulturális és jótékony célokra szándékozik hagyományozni. Erre lehetett következtetni közéleti szerepléseiben tett nyilatkozataiból, sok egyéb ténykedéseiből, de hogy összes vagyonát ily spontán megnyilatkozással még életében a haza oltárára tegye, azt a közelebb állók sem sejtették.

Sokan vannak nálunk, akik azt várták volna, hogy Hajduszoboszló város kulturális és jótékonyági intézményeiről is megemlékezik Kovács Gyula. De ezek elfeledik, hogy e város intéző faktorai az utóbbi időkben nem tartották fent Kovács Gyula alispánnal azt a megértő, megbecsülő, tiszteletteljes viszonyt, amit ő szülő városától joggal megkívánhatott és meg is érdemelt volna. A demagógiát nem szerette Kovács Gyula, a demagógok gyalázkodása azonban az ő nemes lelkületét mindannyiszor fájdalmasan érintette. Ki mit vet, azt aratja. Kovács Gyula nyug. alispán magasztosabb, szentebb célok érdekében nem áldozhatott volna, mint Zboró ujjá alapítása. A szerénység, a nemes lelkűség s az érzések embere más-ként nem tehetett.

A kolera Hajduszoboszlón.

A kolera a Debrecen határában levő s velünk szomszédos Nagyhegyesi pusztáról Hajduszoboszló város területére behurcoltatott. Július 17-én öt koleragyanus, beteg munkást felsőbb hatósági engedély és beleegyezés nélkül egyenesen Hajduszoboszlóra irányítottak a Nagyhegyesről a kirendelt közegek. Erről hatóságunkat előzetesen nem értesítették. A munkások közül Jakab József nevű munkás meghalt és azt itt el is temették július 18-án, a többiek azonban visszairányította hatóságunk a debreceni területre, erősen tiltakozván e meg nem engedhető eljárás ellen.

Július 24-én Dede Imre szoboszlói 59 éves munkás a Nagyhegyesről hazajött és koleragyanus tünetek között július 27-én d. u. 2 órakor meghalt. Dr. Losonczy Almos vármegyei főorvos és dr. Simon József városi h. t. orvos másnap felboncolták a hullát s bár magok is kétségtelesen megállapíthatták a halál okát, a hulla belső részeit az országos bakteriológiai intézethez a törvényes eljárásnak megfelelőleg felküldötték.

A közegészségügyi bizottságot Csiha Márton h. polgármester július 24-én a Jakab József esetéből kifolyólag összehívta. A bizottság erélyes határozatokat hozott és azt az alispánhoz beterjesztette. Egyben járványbizottsággá alakult. Július 28-án a járványbizottság a Dede Imre koleragyanus elhalálása alkalmából újlag ülést tartott, meghallgatta a vonatkozó jelentéseket, a teljesített és teljesíthető óvintézkedéseket végül kimondotta, hogy az óvintézkedések sikeres végrehajtása céljából a csendőrségi karhatalmat veszi igénybe és felkérte az alispánt, hogy a helybeli csendőrség megerősítését sürgősen eszközölje. Kimondotta a járványbizottság, hogy a Nagyhegyesről jövő s ott már öt napig megfigyelés alatt állott egyéneket újabb öt napi megfigyelés alá helyezi s e célból a nagyhegyesi uton karhatalmi ellenőrzést létesít. Elrendelte ezután a bizottság a szükséges és törvény által kívánt közegészségügyi óvintézkedések végrehajtását s a legszigorubb ellenőrzés bevezetését.

Ezóta egy megbetegedés történt, de az is javulás útján áll.

Moratórium-feloldó rendelet.

A hivatalos lap csütörtöki száma közli a magyar kormány rendeletét a moratórium fokozatos megszüntetéséről. Az új rendelet lényeges változtatásokat léptet életbe és megállapítja a moratórium végleges megszüntetésének részletes feltételeit. A fontosabb rendelkezések a következők:

Törlesztéses záloglevél kölcsönöknek, valamint óvadékképpé nyilvánított kötvények kibocsátására alapul szolgáló követeléseknek 1914. augusztus 1. előtt esedékké váló kamatait és tőkétörlesztő rész-

letei, amelyek a hatodik moratóriumú rendelet értelmében 1915. június 31-én még halasztás alá estek, négy egyenlő részletben törlesztendőek és pedig 1915. november, 1916. május és november, valamint 1917. május havában, a lejáratnak megfelelő napon.

Bérbeadott házon jelzáloggal biztosított törlesztéses kölcsönök folyó kamatait és törlesztési részleteit az adós egyenlő havi részletekre felosztva fizetheti kamatastól, de kötbér nélkül.

A biztosítási ügyletekből eredő tartozások hátralékát, következő időpontokban kell törleszteni: az 1915. március végén lejárt tartozások hátralékát 1915. szeptember 30-ikán; az 1915. április havában lejárt tartozások hátralékát 1915. október 31-kén; az 1915. májusban lejártakat 1915. nov. 30-ikán és az 1915. június és július havában lejártakat 1915. december 31-ikén

Biztosítási díjak, akár a melyek lejártak, vagy most fognak lejárni, egészen halasztás alá esnek, ha a lejáratkor a biztosított katonai szolgálatot teljesít.

Lakás, vagy egyéb helység bérletéből eredő bértartozás, akár régebben lejárt, akár ezután jár le, egészen halasztás alá esik, ha a kötelezett fél katonai szolgálatot teljesít. Ha a kötelezett rendes lakbér céljára közsegélyben részesült, vagy a lakás egy részét albérlésbe adja, úgy a közsegély vagy a bérösszeg ilyen módon elnyert részeit bértartozás fizetésére köteles fordítani.

Az ingó dolgok vételára és ipari teljesítmények ellenértéke címén fennálló tartozások hátralékát a következő részletekben kell törleszteni: az 1915. március végéig lejárt tartozásokat két havonként 10%-os részletekben; az 1915. április—július hónapokban lejárt tartozások hátralékát havonként 10%-os részletekben; ha azonban ily módon — a hatodik moratóriumú rendelet értelmében fizetendő részletek hozzászámításával — már több részlet vált esedékessé, a további részletek már csak két hónaponként fizetendőek. A részletek mindig a tartozás eredeti összege után számítandók.

Váltón, kereskedelmi utalványon, közraktári jegyen és csekken alapuló tartozások hátralékát két egyenlő részletben kell törleszteni és pedig a látra szóló, vagy az 1914. november 1-ő napja előtt lejárt papirok után az 1915. október és 1916. október havában, a halasztás alá eső többi papir után az 1915. november és az 1916. november havában, minden esetben az illető hónapoknak azon a napján, a mely számánál fogva a lejárat napjának megfelel.

Betéti üzlettel foglalkozó intézeteknél 1914. augusztus 1. előtt folyószámlára elhelyezett betétekkel a betevő szabadon rendelkezhetik. A takarékbetéti könyvekre elhelyezett pénzekre a következő rendelkezések lépnek életbe: Ha a betét 1914. augusztus 1-én 2000 koronát meg nem halad, a betevő az 1914. augusztus 1. óta folyó egész időre 200 koronának, ha pedig 2000 K meghalad, havonként 200 koronának megfizetését követelheti; az utóbbi esetben azonban a halasztás egész ideje alatt az 1914. augusztus 1. napján fennálló betétből legfeljebb 10%-nak kifizetését lehet követelni. A betétekre vonatkozó régebbi rendelkezések továbbra is érvényben maradnak.

Az eddig nem említett minden egyéb tartozás, a mely 1915 július 31-ikéig halasztás alá esett, az 1914. aug. 1. előtt lejárt kamattal együtt három részletben törlesztendő olyképpen, hogy a tartozásnak 25—25%-a az 1915. október és 1916. március havában fizetendő, a maradék pedig az 1916. október havában.

Az 1914. aug. 18-ika előtt kötött szerződésekből ingatlanok, vállalatok vagy üzletek vételára címén keletkezett, 1915. július 31-ike után december 31-ikéig bezárólag lejárt pénztartozások, illetőleg az ily tartozásoknak az említett idő alatt lejárt részletei két egyenlő részletben törleszthetők.

Lakás vagy egyéb helység bérbeadója a részére szerződésben, szabályrendetben vagy más jogszabályban biztosított azt a jogot, hogy a bér nem fizetése esetére a bérletet a szerződés felbontásával, vagy rendkívüli felmondással megszüntethesse, heti vagy havi bérleteknél egyáltalában nem, hosszabb tartamu bérleteknél pedig csak a halasztás alá nem eső bér nem fizetése okából és ez alapon is csak akkor gyakorolhatja, ha a bérlő a folyó bérösszegnek egy-egy hónapra eső részét minden hónap ötödik napjának elteltéig meg nem fizeti. Ez a jog azonban az illető bérleti idő utolsó hónapjának tizedik napja után többi nem gyakorolható.

A bérbeadó a katonai szolgálatot teljesítő, vagy az ilyen egyénnel egy tekintet alá eső személy által bérelt lakás bérletét, a melynek bére egy éven át Budapesten 1500 koronát, 20,000-nel nagyobb lakosu községben 1000 koronát, ennél kisebb helyiségben pedig 200 K. meg nem halad, a minisztérium további rendelkezéséig felmondással sem szüntetheti meg, ha a bérlő a bért az előbb említett módon megfizeti, vagy ha a bérlő szolgálati vagy alkalmazási viszonyából kifolyólag csak lakpénzben részesül, vagy a közös háztartásban élő családtag lakbér céljára nyújtott közsegélyt kap és a bérlő vagy családtagja a lakpénzt vagy közsegélyt és a mellett a lakásnak vagy egyes részeinek esetleges albérletbe adásából befolyó jövedelmet is a bérlettel teljesítésére fordítja.

Az új moratóriumi rendelet augusztus elsején lép életbe és hivatalosan moratórium-feladó rendeletnek kell nevezni. Az eddigi összes moratórium rendeletek hatályukat veszítik.

Megy a gőzös . . .

Menetzászlóalj indult hétfőn. Kipirosodott, lelkes katonák. Szemükben tűz, sapkáikon bokréta és nemzetiszínű szalag, kezükben s bluzaikon virágcsokrok. Elöl a katoná zenekar. Osztrák galíciai ezred magyar nótán masiroztak ki a vasúthoz, gyors léptekben. Velők megy a mi közönségünk apraja-nagyja. Odakint sorakozás. A zászlóaljparancsnok jelentést tesz Hinklmann ezredesnek. Az ezredes ellép a századok előtt, majd beszédet tart hozzájuk hazaszeretetről, királyuk, császáruk iránti hűségéről, kötelességteljesítéséről. Megzendül a Gotterhalte. S aztán kocsikba szállanak. Mikor beszállnak, előlép a városi tanács élén jelenlevő Csiba Márton h. polgármester s ilyen beszédet intéz a tisztikarhoz:

Méltóságos Ezredes Ur! Igen tisztelt Uraim! A világháború kitörésének mai évforduló napján eljöttünk, hogy a cs. és kir. 58. gyalogezred harcbanduló menetzászlóalját üdvözöljük és szerencsekívánatainkat kifejezzük.

Hajduszoboszló város hőzségének és tisztviselői karának a nevében ebben az ünnepélyes percben azt kívánom azért, hogy a Mindenható Istennek oltalma és segítő ereje legyen vele a zászlóalj minden tisztjével és a vitéz katonákkal. Fegyvereiket hordozzák diadalmasan, győzelemről-győzelemre, hogy a háború dicsőséges befejezése után a békének áldásait mielőbb élvezhessék s ha majdan édes otthonukba visszatérnek jó emlékekkel gondoljanak vissza mi reánk is hajduszoboszlói polgárokra, a kiknél rövid időre ideiglenes hajlékot találtak.

Isten éltesse a tiszt urakat és az egész legénységet!

A szívből jött szavakat a jelenlevők zajosan megélték. Ezután Hinklmann ezredes szíves, lelkes szavakban válaszolt, majd megszólaltak a kürtök, a gőzparipa megmozdult és a menetzászlóalj elindult messze, messze becsületet szerezni a mi hadseregünk küzdő, vérző, győzelmes csapatainak.

Védekezés a kolera ellen.

Városunkban a tegnapi napon Dede Imre V. tized 171. szám alatti lakos ázsiai kolera kórtünetei között halt el.

Ez esetből kifolyólag a hatóság felelőssége tudatában minden tőle telhetőt megtett arra nézve, hogy a kolera vész tovább terjedését megakadályozza és városunk lakosságát e rettenetes vész pusztító következményeitől megóvja.

A hatóságnak a legerélyesebb és a legmesszebb menő intézkedései azonban csak fél munkát képeznek, ha maga a nagy közönség nem jó segítségére a vész terjedésének leküzdésében.

A helyzet rendkívüli komolysága megkívánja, hogy a nagy közönség a hatósággal karöltve tegyen meg minden lehetőt, hogy a vész terjedése megakadályoztassék és hogy a lakosság a hatóság utasításait és rendeleteit ne csak kényszerűségből, felületesen, hanem a saját jól felfogott érdekében a saját életének megóvása szempontjából is jó indulattal, jó akarattal, teljes egészében hajtsa végre.

A kolera leküzdésére szükséges, hogy mindenki udvarát és lakását s általában háza tájékát tisztán tartsa, minden szemetet, dudvát onnan a legsürgősebben eltávolítson, amely udvarokon még ürsek nem lenne felállítva, ott a háztulajdonos azt nyomban állítsa fel s kizárólag ezen ürsek használatáért, az ürseket hetenként kétszer frissen oltott mézszel fertőtleníteni kell. Az udvaron levő kutak környéke feltöltendő, hogy ott víz állás ne képződhessék s leszűrődés folytán a kut vízé meg ne fertőztessék. A kapuk előtt elvonuló árkokban esetleg felgyülemlt vizek akadálytalan lefolyásának biztosítása céljából a hidak rendbehozandók, a víz levezetése szükség esetén a városi mérnök közbe jöttével eszközözlendő.

A város belterületén levő nyitott kutakból senki ne igyon ivóvizet mindenki az ártézi kutakból vigye haza.

A nagy közönség tájékoztatása végett a következőkben ismertetem, hogy hogyan lehet a kolera felismerni s hogyan lehet ellene védekezni s kolera gyanus megbetegedések alkalmával minő eljárást kell tanúsítani, stb.

A kolera hasmenéssel, hányással, görcsrel, gyors elgyengüléssel jár, ilyen megbetegedések a rendőrkapitánysághoz azonnal bejelentendők és a beteghez orvos hivandó.

A kolera nagyon ragadós betegség, csirája a beteg bélürülékében és hányadékában van, átragadhat mindenkire, aki a beteg bélürülékével, hányadékával bepiszkolódott, átragadhat arra, aki a beteggel, annak ruhájával, ágyneműjével, evő és ivó eszközeivel érintkezett.

Könnyebben és hamarabb betegszik meg kolerában, aki gyomrát étellel, itallal elrontotta s aki általában mértéktelen életet

él s aki magát és lakását tisztálalanul tartja.

A kolera által való védekezés főszköze a rendes életmód és a tisztaság. Mosdjunk mennél gyakrabban, de különösen étkezés előtt mossuk meg kezünket s ügyeljünk rá, hogy a betegség csirája ételünkbe bele ne juthasson. Lehetőleg frissen főzött (vagy sült) ételket együnk, egyéb élelmi szereinket pedig gondosan letakarva tartsuk.

A védekezésnek másik fontos eszköze a fertőtlenítés. Erre a célra a közönséges frissen oltott meszet kell használni s ezzel kell fertőtleníteni az ürseket és mindazt, ami a beteg testéből eltávolodik.

A betegnek elkülönítve, külön szobában kell fekvőnie s állandóan oly edényt kell keze ügyében tartani, amelybe hányhasson és szükségletét végezhesse. Ezen edényben állandóan oltott meszet kell tartani.

Aki a beteggel bánik, gondosan szappannal mosakodjék, azután kezét ecetes vízzel öblítse le, a beteg szobájában ne egyék, ne igyék, a beteg szoba elé ecettel áztatott rongyot kell tenni s arra kell lépni.

Ha a beteg felgyógyul, langyos, szappanos vízzel teljesen lemosandó s tiszta ruha adandó rá.

Ha a beteg meghal, sem lemosni, sem öltöztetni nem szabad, hanem a hatóság külön rendelkezése szerint kell eljárni.

Azon szobát, melyben a koleras beteg volt, teljesen fertőtleníteni kell.

A mosható ruhákat 2 órán át lugos vízben forrázni kell, nem mosható ruha erős ecetes ruhával kívül-belül ledörzsözlendő.

Az ágyszalmája, szemét, ételmaradék elégetendő.

Festetlen butorok, ajtó, ablak, padozat, evő és ivó eszközök, forró lugos, szappanos vízzel lemosandók, finomabb butorok az orvos által rendelendő szerrel fertőtlenítenendők, a szoba falai s amennyiben az földes, a földje is erősen kimeszelendő.

Hajduszoboszló, 1915 július 28.

Körner Géza
rkapitány.

HIREINK.

— **Istentisztelet.** A ref. templomban ma délelőtt Demjén Ferenc lelkész predikál.

— **Ünnepi istentisztelet tartatik aug. 8-án vasárnap délelőtt a ref. templomban a reánk törő ellenség egy éves hadüze és az isteni gondviselés által megengedett győzeleink kivívása alkalmából.**

— **Kovács Gyula nyug. alispán Szinyei Merse István főispán társaságában Sárosvármegyébe utazott, hol az oroszok által elpusztított falvakat és vidékeket tekinti meg, hogy 300 ezer koronás adományának mikénti felosztása felől intézkedhessék. Kovács Gyula földbirtoka évi jövedelméből mindössze 4000 K évi összeget tart fent saját szükségletére élete fogytáig.**

— **Dr. Fekete László polgármester** hazaérkezett és mai naptól fogva hivatalban lesz.

— **Dr. Kenézy Gyula udvari tanácsos, debreceni egyetemi tanárt a király a háború tartamára a honvédséghez II. oszt. főőrtörzsvossá nevezte ki. Ez alkalmából Dr. Kenézy Gyulát számos oldalról s így szülővárosából is üdvözölték.**

— **Siposs felügyelő halála.** Siposs Zsigmond püspökladányi vallásalapítványi felügyelő, vármegyei törv. hatósági biz. tag. kedden hirtelen elhunyt. A megboldogult öt évig közmegelegedésre működött állásában s ugy itt, mint tetélteni működése idején általános szeretetnek örvendett. Temetése csütörtök délelőtt folyt le igen nagy részvét mellett. Hajdúvármegye közönségét a temetésen Pákozdy alispán és Rásó István főjegyző képviselték.

— **Sulyosan sebesült tanító.** Alig pár hete irtunk Veres Imre zászlós, helybeli ref. tanító hősi haláláról és Örvendi István egyéves önkéntes tanító sulyos sebesüléséről. Ujabb értesülésünk szerint a napokban

kitüntetett Cseke Antal hadapród, az Isonzó melletti óriási ütközetek egyikében súlyosan megsebesült. Cseke hadapród szülei elutaztak súlyosan sebesült fiuk meglátogatására a stájer határszélre. Csekének egyik lábát srapnell-szilánk sértette meg veszedelmesen.

— **Hősi halálozások.** Részint megbízható magán, részint hivatalos értesítések alapján híre érkezett, hogy B. Nagy Gyula, Dalmadi János, Nagy Károly és Bodnár József hajduszoboszlói lakosok a harctéren hősi halált haltak. Ezt az értesülésünket a szokásos fentartással közöljük.

— **Az ezredik sürgönyt kaptuk** a háború kitörése óta a miniszterelnöki sajtóirodától csütörtök reggel. A sajtóiroda kiváló főnökének dr. Drasche-Lázár Alfréd miniszteri tanácsosnak odaadó buzgalmát és fáradhatatlan munkásságát bizonyítja ez a szám, mely mértővel jelző a haditudósítások történetében.

— **Egy öreg tűzoltó halála.** Sztankay Imre cipésmester, a helybeli tűzoltóegyletnek 38 éven át hűséges tagja és zászlótartója 74 éves korában meghalt. Temetése csütörtök délután a tűzoltó bajtársai részvételével ment végbe.

— **A térzene elmarad.** A cs. és kir. 58 dik gyalogezred zenekarának tagjait nagyobb részben a harctére vitték s így szokásos térzene további intézkedésig elmarad.

— **Halálozás.** Kiss Jánosné Horogh Lidia asszony, Kiss János helybeli földbirtokos, törvényhatósági bizottsági tag neje, 58 éves korában meghalt. Temetése csütörtök délután folyt le nagy részvét mellett.

— **Köszönet nyilvánítás.** Mindazoknak, akik felejthetlen édesapánk és apó-sunk gyásztisztességétélén megjelenni sziveskedtek, a róm. kath. iskolaszéknek, különösen a helybeli önkéntes tűzoltóegyletnek, melyek megjelenésükkel a végső tisztességet a megboldogultnak megadni szivesek voltak, hálás köszönetünket nyilvánítjuk. Gellért Lajos és neje.

— **Törvényhatóságok hódolata a király előtt.** Bpest főváros törvényhatósági bizottságában lobbant fel s az országban mindenütt örömteljes viszhangra talált az az eszme, hogy az ország törvényhatósági bizottságai alakítsanak magukból egy hódoló küldöttséget, amely meg fog jelenni a király előtt, hogy a magyar nemzet rajongó szeretetének, lángoló hűségének örökfriss virágait a trón zsámolya elé hintse hódolattal. Debrecen város törvényhatósági bizottsága Domahidy Elemér főispánt, Márk Endre udvari tanácsos polgármestert és Baltazár Dezső dr. püspök törvényhatósági bizottsági tagot jelölte ki az országos hódoló küldöttség tagjail.

— **Lublint elfoglaltuk.** Tegnap délután érkezett sürgönytudósítás szerint lovasságunk bevonult Lublinba.

— **Buza árak.** A kormány rendeletet bocsátott ki, hogy a kormányhatósági lag megállapított gabona árak határidejei minden egyes esetben tíz nappal meghosszabbítottak.

A szerkesztésért felelős: **BOR JÁNOS.**

4781—1915. szám.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy az 1915. évre kivetendő nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adójára, valamint azon vállalatok III. oszt. kereseti adójára vonatkozó pénzügyigazgatósági javaslatokat tartalmazó lajstromokat, a városházán hivatalos helyiségemben folyó évi július hó 29 ik napjától augusztus hó 5-ik napjáig terjedő 8 napi közszemlére kivettem, erről az érdekelteket azzal értesitem, hogy a javaslatokat a hivatalos órák alatt megtekinthetik, észrevételeiket fenti határidő alatt írásban a kir. pénzügyigazgatóságnál, utóbb az adókövető bizottságnál előterjeszthetik.

A fentemelt adónemek tárgyalása az adókövető bizottság által 1915. évi augusztus hó 6-ik napján fog Hajduszoboszlón a városháza tanácstermében megtartani.

Hajduszoboszló, 1915 július 28.

Székely József a. jegyző.

1800—1915.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy az állami adót nem fizető 18—60 éves közmunkaköteles férfiak 1914. évi utadó kivételével B. lajstromát 1915. év július hó 29-től 1915. évi augusztus hó 6-ig terjedő 8 napon át a Városháza adóügyi jegyzői irodájában közszemlére kivettem.

Felhívom az adózókat, hogy azt a közszemle határideje alatt tekintsék meg, esetleges észrevételeiket tegyék meg.

Hajduszoboszló, 1915 július 23.

Székely József a. jegyző.

Debreceni Mezőgazdasági Gépgyár Részvénytárs. (Gyártelep és Iroda: Vargakert, Déli sor 19.)
Ajánlja régi árakban:

Tolórendszerű "Hotobágyi-drill"

Kanalasrendszerű "HAZAI-DRILL"

Műtrágya-szóróval kombinált

'Napoleon-Drill'

vetőgépeit, mely sorba vet és sorba trágyáz, továbbá egyetemes acélekéket, S. V. jegyű 2, 3, 4 tagu boronákat, tárcsás répvágókat, dobrendszerű szecskevágókat, kukorica-ültető és morzsolókat.

Sziveskedjék árajánlatot kérni!

Kardos László

ajánlja nagy választékban áruit, ugymint

női ruha barchentek, flanelek, paplanok, utazótakarók, Jäger alsóruhák, valamint női férfi és gyermek fehérnemű, asztalterítékek törülközők, zsebkenők és sokféle dísz-tárgyait.

Debrecen, Kossuth-utca 9. sz.

Telefon-szám: 113.

Legujabb divatu
menyasszonyi és eljegyzési
ékszereket jutányosan

Megyei telefon 696.

Halász Nándor

órás és ékszerésznél vásárolhatunk,

Debrecenben

a nagytakarék ujjalotájában.

Megyei telefon 696.